

Z a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 43. Zettortdeenâ 28tâ Oktober 1843.

Ne furne prett sawu radditaju, ja
wansch tew mantu un wesselus glihtus
• lohzeffus kâ zitteem zilwekeem
nam dewis.

Damasfus pilsatâ kahds lohti nabbags, frohplâ
zilweks, Kadurs wahrda, dsihwoja, to pehz zil-
weka prahta gan par wiss-nelaimigaku pasaulê
warreja turreht. Winna schtichs un greifs au-
gums, winna behdas un nelaines, kas tam alla-
schin dsihwofchanâ gaddijahs, katra zilweka fir-
di us mihlestibu prett winnu lohziya. Wansch bija
masf no auguma ar kupri muggurâ, ar weenu
wahju, patumschu azzî un pehdigi us kahjahm
klibb. Tikkai wansch ar leelahm mohkahm no
weenas weetas us ohtru warreja aiswilltees.
Winnam sawas behrnu deenâs un sawâ jaunibâ
bija gan skaidra walloda; bet ir schi debbes
dahwantina tam pasudde, jo tam pehz kahdas
leelas grubtas gullas wiffi sohbi iskritte, un nu
wansch tâ stohstidams un schlupstedams runnaja,
ka retti tikkai kahdu wahrdinu warreja saprast.
No nabbageem wezakeem dsinnis, wansch zittu
neko ne sinna eefahft, ka fewim nabbagu kullit-
tes us kallu kahrt un us diweem krukkeem me-
stees, un tad no weenahm durwim pee ohtrahm
nabbagodams par pasauli kultees. Schinnî am-
matâ tam gan labbi weizahs; jo wansch tannî
jaw bija labbu naudas wehrdinu salassijis, un
dohmaja, ka schehligi un labbfirdigi zilweki jo
prohjam par winnu apschelosees, tadehl wansch
dohmaja, par to naudas krahjuntinu zittadi sawu
dsihwofchanu eetaifht. Wansch wehl kahdu lai-
zinu sawu nabbaga ammatu gribbeja dsiht, un
tad par to fanabbagotu naudu few nammu pirft,
un sawas deeninas meerigi, gohdigi tur pabeigt.
Redseftin, kâ winnam schi nodohmaschana is-
dohsees.

Ne tahli no ta tilta, fur wansch mehds nabbagodams stahweht, bija kapsehta; tur wansch

kahdâ stuhri appaksch kahda kohka saknes katra
waffkaru sawu mantinu aisnesse un aprakke.
Wansch kahdâ waffkarâ, kâ eeraddis, atkal sawu
masuntinu atnesse, to pee zittas naudas peelift,
bet wai! wansch atradde semmi iswanditu un wiffu
eekrahtu naudu panemtu. No behdahm pahr-
nemts wansch skaidri ahran prahtâ palikke, few
mattus no galwas ispluhze, sawus swahrkus sa-
plehse, wansch eefahze pilnâ riklê tâ kankt un rau-
daht, ka to labbi istablehm warreja dsirdeht. Tee,
kas schin behdelim paligâ steidsahs, to skaidri
pufsmirruschu us tahs weetas atradde; jo wansch
dohmaja, ka nu wiffa laime effoht wehja. Tee
winnu zif warredami raudsija eepreezinahft, tam
atkal sawas swehtitas rohkas baggatigi pa-
sneedse, bet to ar sawahm dahwanahm un mihli-
geem wahrdeem ne warredami eepreezinahft, tee
no ta atstahjahs. Bet schis ais behdahm par
sawu nosagtu mantu, ne sinna ko darriht, us
uppi steidsahs, tur few breefmigu elles nahwi
nemt. Sawâ steigschana wansch daudsreis pa-
kritte. Pee uppes nonahzis, wansch ne us kahdu
wihft ar sawahm gaudenahm kahjahm no ta
augsta krahta ne warreja nolehft; wansch tadehl
gribbeja no ta noveltees, bet tam prahtâ schah-
wahs: kad es krisdams us teem afmineem appaksch
krahta kahdu no manneem lohzeffeem salauftu, un
ne warretu wairs uhdeni eewilltees, tad man
breesingâ badda nahwê ar leelahm sahpehm
buhtu jamirft. Wansch atkal no jauna par sawu
wahjibu un nespehribu wairak sahze behdatees
un raudaht. Tannî paschâ azzumirflî kahds
wezs firmgalwitis pee winna peestahje, un winna
behdas iskluschinajis, tam leelas dahwanas
sneedse un dauds labba apsohlija, un beidsiht
firmgalwis tam padohmu dewe, us Bagdates
pilsatu eet. Wansch jaw pahri par pufs zellu
bij aiskuhlees, kad to kahds leels kuptschu pulks
panahze, kas us Bagdates pilsatu ar dauds

mescha sirgeem sawas prezzes neffa. Tee to jautaja, fur winsch eeschoht. Kadurs teem us to jautaschanu gan atbildeja, bet kad winsch lohti schtupsteja un stohstijahs, tad neweens no teem kuptscheem winna wallobu ne sapratte. Daschi par winnu smehjahs, daschi scho nab-
 bagu frohplu zilweku noschehloja. Weidsiht tee par winnn apshehlojahs, un to us kahdu mescha sirga nastu ussehhdinaja wirsü. Pehz kahdam
 deenahm tee eeraudsija pihschlus no istablehm ka kahdu padebbesi nahkam. Wiss kuptschu pulks
 ne wiss par welti lohti sabihjahs un nemeerigs palikka, jo leels slegkawu pulks winneem us-
 kritte, un kaut gan tee zil warredami pretti tur-
 rejahs, tohs tatschu slegkawi pahrspehje, zittus
 no kuptscheem kauschanâ nokahwe, bet zittus
 fanehne. Starp scheem arri Kadurs atraddahs.
 Slegkawi sawus sakertus sahze iskrattihst, un
 wissu kas teem flahst bij, tahs labbakas drehbes,
 atnemt, un tad tohs par wehrgeem pahrdohst.
 Bet Kaduram tee neko ne darrija. Winna sliktu
 apwilku tee ne atnehme, winna sliktis augums to
 no wehrgu bihschanas isglahbe. Kas gan par
 tahdu nelailâ peedsimmuschu ko soblihs? Tee
 to palaide. Gekam Kadurs no slegkaweem ais-
 wilkabs, pee ta weens no schi slegkawu pulka
 nahze, kas gan drihs ka winsch isstattijahs.
 Schim bija weena azs, un winsch arridsan stipri
 klibboja. Winsch pee Kadura nahzis to labbi
 aplukhoja, un nomannijis, ka schis winnam
 ittin lihdsigi isstattijahs, winsch sahze lohti smee-
 tees, sawus beedrus sauze atpakkal, un teem
 fazzija: Es jums lohti pateizu, ka juhs scho ne
 effect nokahwuschij; es wissâ manna muhschâ
 tahdu zilweku ne esnu redsejis, kas mannim tâ
 lihdsinajahs, ka schis. Ja es ne sinnatu, ka
 mannim brahlihs naw, tad es dohmatu, ka
 meh's essam dwihnu behrni. Winsch nahze Ka-
 duram tuwaki, un tam us plezzeem sitte, fazzi-
 dams: Brahl! eij tawu zellu, tu gan weegli
 aisfkreesi. Schè nemm mannus swahrkus un
 mannu turbanu zeppuri, un staiga, fur tewim
 patihl. Tad wissu slegkawi par abbeem lohti
 smehjahs, katrs tam kahdu dahwanu dewe, un
 schis no winneem labbu naudas wehrdinu sa-

lassijis, dohmaja jaw atkal labbi laimigs buht.
 Nu ar preezigu firbi winsch dewahs us ta keh-
 nina galwas pilsatu. Bet wai mannu subru
 deeninu! lihds winsch pee pilsata wahrteem no-
 nahze, tam wahrteem fargu wirsneeks ar breefsmigu
 balsi usfauze: Stahw us weetu, schè irr Gum-
 laks; grabbeet to rohlâ! Ealdati winnu sakehre
 un aibrabwe gar semmi wilkdami, un eemette to
 dsillâ zeetâ zeetumâ eekschâ. Kad to preeksch
 augstahm teefahm aiswedde, tad wahrteem fargu
 wirsneeks fazzija: Schis irr Gumlaks, kas
 mannu brahli ne fenn nokahwe. Tee irr manna
 brahla swahrki, kas tam muggurâ, un ta irr
 manna brahla turbanu zeppure, kas winnam
 galwâ. Wirsneeks leezineekus atfauze, kas ap-
 swehreja, ka tas irr tas riktigais Gumlaks.
 Augsti teefas kungi par nabbagu Kaduru nah-
 wes' teefu nospreede. Kadurs gan swehti ais-
 bildinajahs, swehredams, Deewu par leezineeku
 nehmis, ka winsch tas ne effohs, ko tee augsti
 kungi dohmaja; bet tas wiss neko ne palihdsjeja.
 Kahduru us nahwes weetu aiswedde.

Patlabban, ka vende tam launa darritajam,
 kas zellâs bij ismettees, swahrkus nowilke, un
 sohbinu pazehlis galwu gribbeja nozirft, tē wahrteem
 fargu wirsneeks bendim rohku atrabwe, un ar
 scheem wahrdeem us teem angsteem teefas kung-
 geem greefees fazzija: Zeenigee, nētizigee, leelee
 teefas kungi! atlaischat scho zilweku no tahs sub-
 dsibas, ar ko es winnu jums esnu apsubhsejis.
 Winna isstattischana no wirkus irr manni un scho
 leezineeku azzis apmahnijusi. Tas Gumlaks,
 ko meh's patihstam, irr gan us weenu azzis stulbs,
 un klib, ka schis zilweks, bet winsch irr taisns
 no rumpja isaudsis. Bet schim meh's eeraudsi-
 jam kupri muggurâ, ko plattee swahrki tam ap-
 fedse. Tee leezineeki arridsan to paschu teize, ko
 tas wirsneeks fazzija. Kadurs palikka dsihws
 un to palaide wallam. Kas gan nu bij preezi-
 gaks, ka winsch! Winsch steidsahs zaur pilsata
 wahrteem ahrâ, pat's ne sinnadams, fur aiseet
 un palikt.

Drihs tam kahds wihrs beedrojahs, kas arri-
 dsan tahds deedelneeks israhhdijahs, kas no zittu
 kauschu dahwanahm dsihwoja, ka winsch. Saule

speede un parleeku bija karstis. Abbi appakšch kahda kupla kohka apsehдах atpubstees. Ne tahli no schihs weetas tee kohku eeraudsiņa, kas auglūs nefse reeksteem lihdsigūs. Tee daschus nopluhze, bet tee tohs lohti zeeetus atradde. Kad Kaduram sohbi ne bij pahrkohst, winsch tohs mette nõst. Kadura beedris par to sineedamees fazzija: Redsi, newehkli, zik labbi tam zilwekam, kam sohbi? Kad tu sawus sohbus labbaki buhtu kohpis, tad tu arr taggad warretu reekstus ehst. Winsch weenu pahrkohde un apehde; bet ne zik ilgi, pehz kahdam minutehm, tas nomirris pee semmes fritte. Kadurs sabihjees sauze kahdu wihru, kas us lauku strahdaja, luhdse to paligā, un tam to augli rahdija. Pateiz Deewam! semneeks tam fazzija, ka tu tohs ne effi warrejis pahrkohst. Schis irr lohti nahwigs auglis: kas to ee-ehd, tam tanni paschā azzumirkli jamirst.

Va tam kahds lohti baggats fungs ar dauds fullaineem atjahje. Pehz to, kad tam wissu, kas bij notizzees, iestahstija, winsch pawehleja to lihki aprakt. Winsch saweem fullaineem pawehleja, Kaduru us kahdu mescha sirzu sehdi-naht, un to lihds nemt. Tee drihs pee kahdas stal-tas pils nojahja, kas tam baggatam wihram peederreja. Tee nokahpe, un Kaduru luhdse, kahdu laiku schē pakawetees. Es labbpahrt no tawahm nelaineem un flimmibahm gribbu dsirdeht, baggatais fazzija. Taggad atpubtees; rihtā, tad tu man no wissahm tawahm nelaineem stahstisi. Kaduru us wiselabbako usnehme, un tam gultu kohschā kambari, kahdu winsch sawā muhschā wehl ne bij redsejis, ustahsija. Kad winsch rihtā atmohdahs, tad winsch jaunās drahnās atradde, ko tam namma fungs bij datwinajis. Sullaini winnu drihs us brohkasti luhdse; pachdis, tas sahze wissu, kas tam dsihwofchanā bij notizzees, sawam mihsam namma fungam stahstiht. Tē bij ko klaufitees! — Bramils, tā to namma fungu sauze, ar apdohmigu praktu us scha stahsteem klaufijahs, un to luhdse, ja tam schē patihkohst, wehl ilgaki pilli palikt. Zuhš warreet dohmahst, ar kahdu leelu preeku Kadurs to luhgschanu buhs prettim nehmis. Winsch jaw schinint naimā divi neddelas bij pawaddijis, un tanni dauds

preekus un labba bij redsejis; jo tas dohmaja tanni weetā buht, ko tas praweets wisseem tizzi-geem pehz nahwes irr apsohlijis.

Bramils Kaduru kahdā wakkarā luhdse eet pazeereht. Winsch scho par taisneem un lihku-mainieem gangeem un brangeem mescheem wedde, fur kohschas skunstigas uppites burbulodamas tezeje. Abbi staigataji gaischu ugguni eeraudsiņa, un drihs pee kahdas pils nonahze, fur eekschā dauds deggofschas swezzes bija. Kadurs no brihnumeem pahraemts, rohkās fasisdams is-fauzahs: Ak! es jaw to apsohlitu laimigu semni redsu. Tee istahlehm lohti jauku musiki dsirdeja; Kadurs no preeka wairs ne sinnaja ko darriht. Bramils daudsreis rohkās pliwkschkedams fahitte. Tē us reisi durwis atdarrijahs, un trihs melnās mohreetes ar weenu salihkfuschu, frohplu un klibbu, ar selta lakkatcem apsegtu seewischki iswedde. Bramils fazzija: Schi irr manna weeniga meesiga meita, mannu muischu un baggatiwu weeniga mantineeze; ja tu winnās gribbi, tad es tew to dohdu par feewu. Kadurs tanni azzumirkli sawu augumu un zilti aismirse, un ne sinnaja ko atbildeht. Dwaschu sawilzis un wahr-dus galwā sadohmajis, ko gribbeja runnaht; scheem sihwa mehle atturrejahs prettim. Winsch patlabban Bramilam gribbeja pee kahjam krift, kad schis sawai meitai drahnu no azzim nonehme. Gihmis gan wehl jaunās israhbijahs, bet tas bija frunku un bakku pilns. Tai tikkai weena schaura azs un leeli garri melni sohbi muttē bija. Kadurs nobihjahs un skaidri melnās palikka. To nej tas jaukais musitis, nej ta branga ispusch-kota sahle, nej tee gahrdi ehdeeni ne warreja eepreezinahst. Winnu tikkai tas eepreezinaja, kad winsch dsirdeja sawu saderretu bruhiti gudri, saprattigi runnajam; winsch pee sewim dohmaja: kas scho seewischki naw redsejis, bet tik dsirdejis runnajam, tas to par wisseem seewischkeem pafaulē gudraku turrehs.

Schis laipnigais fungs Kaduru seewischki kahdā kambari eewedde, un to ar scheem wahrdeem usrunnaja: Schi nelaine, ko tu pee mannas meesigas meitas redsi, manni pee wissas mannas baggatibas ne warreja laimigu padarriht. Mee-

faß glichtums mannai meitai gan truhst, bet scho winna zaur sawu gudribu warr atlihdsmacht. Dauds winnas gribbeja prezzeh, eekam to bija redsejufchi, bet es neweenu ne gribbedams pee-wilt, to papreefschu katram bruhrganam rahdiju. Kautschu es gan teem no winnas tikkumeem un no winnas gudribas stahstiju, tatschu neweens ne gribbeja ar tahs lauliba dohtees. Kad es tewi eeraudsiju, tad inan par tawu un par mannas meitas augumu palikka schehl; es apneh-mohs, zik warredams tewi laimigaku pasaulé padarriht. Kad nu es tawu labbu firdi un gudru prahtu esmu nomannijis, tad es dohmaju, ka Deews irr to listeni mannai meitai tew par aplaimoschanu peeschihris. Ja tew manna wehleschana irr gruhtha un nepatihkama, tad fakki mannim tawu prahtu drohschi bes kahdahm bai-lehm. Ja tew arridsan ar mannu meitu ne patiftu lauliba dohtees, ir tad es tewi no mannas pils ne gribbu padsiht.

Kadurs tanni azzumirkli ne sinnajis ko atbil-deht, isluhdsahs us kahdu brihtimu, un steidsahs sawa kambari wissu labbi pahrdohmacht. Winsch ar nopuhfchanu sawa prahta tahs pagahjuschas deenas un fibbeles atgahdajahs. Winsch pats ar fewi runnaja ta: Kadehl, un us ko Deews man pasaulé laidis? Kas sinn woi winsch manni tadehl tahdam nabbagam frohplam un tislam ne buhs lizzis peedsimt, ka es ar tahdu paschu nelaimigu zimweku kahdas deenas saprezetohs, un leelu mantu ar to dabbutu, ka es ar to mantu dauds apbehdinatus un tufschus warretu eepree-zinacht; jo es pats sinnu, kas nabbadsiba un kas behdas pasaulé irr. Kas sinn woi es tadehl wahjsch us kahjahm ne biju peedsimnis, lai es no behdahm pahrschweigts uppé ne eelehktu? Woi man tadehl ne bij gruhtha walloda dohta, lai par manni tee kuptfchi un flepkawi apschelotohs? Woi man tadehl kuprs us mugguru ne bij audsis, lai manni bendes sohbins ne nokautu? Woi es no giptigeem reeksteem tadehl ne isglahbohs, ka man sohbi ne bij tohs pahrkohst? — Tadehl mettees semmé us tawu waigu, pee tawa rad-

ditaja kahjahm, pateiz tam no wissas firds ar affarahm, ka tas, ko tu par nelaimi turreji, irr tikkai allaschin winna neislawejama leela mihlestiba bijufi. Winsch no wissas firds isfauze: Lai pehz Deewa prahta noteek! Deews to seewischki, kas man no auguma un prahta weenads isstatahs, gan par laulatu draugu buhs nowehlejis. Mufsu mihlestiba wissu-meefas nejaukumu ap-segs, jo mehß Deewam gribbam kalpoht, kas muhs dauds un daschadi dschwoschanâ brihnischki irr waddijis.

Kadurs un Fatima bija tohti laimigs un sweh-tihts pahris, kas daudseem ar padohmu un sweh-titu rohku behdu affaras noschahweja. Pehz ta nesmukka pahra nahwes wissi tee, kas winnus pasinne, tohs gauschi noschehoja; wissuwairaf fehrdeenischki, atraitnes, nabbadsimi un wissi gruhf-firdigi tohs wehl ilgi kappôs apraudaja, teem pukkites, kas us winnu kappeem bij stahditas, fohpdami. — F. B...r.

Teefas fluddinaschanas.

No Krohna Dhsolanuischas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas pee tahs mantas ta nonirruscha Tulluma Krohna meschafarga Kuhlu Zanna buhtu, usajinati, tai 18ta No-wember f. g., kas par to weenigu peedohfchanas terminu nolifts, ar sawahm parradu prassichanahm pee sehhs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß neweenu wairé ne k'ausihß. Dhsolumuischas pagasta teefa, tai 27ta November 1843.

+++ Krich Kelder, pagasta wezzafais.
(No. 385.) Grosset, pagasta teefas ffrhweris.

No Leelas Eferes pagasta teefas tohp zaur scho sinnamu darrihts, ka tai 2tra Oktober f. g. us Kengunuischas fainneeka Rubbas Mattihfa Zahmla rud-su lauka farkana fehwe, masa no auguma, 15 gad-dus wezza, ar masu baltu sihmi peeré un ar eeschelktu kreifas preefchlahjas naggu apshmeta un 5 rubl. sudr. wehrtu, irr nokerta. Tas kam schi fehwe peederretu, tohp zaur scho usajinachts, wisswehlaß libds 29tu Oktober f. g. pee sehhs pagasta teefas peeteiktees, un to fehwi prett barroschanas un fluddinaschanas atlihdsmaschanu prettiam nemt. To buhs wehra list! Leelas Eferes pagasta teefa, 4ta Oktober 1843.

(I. S. Uns Weirup, peeschdetajs.
(No. 174.) R. F. Witte, pag. teef. ffrhw.

D r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-rahsté U. Weitler.
No. 361.